

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 3

«25» 05 2026 р.

Голова Відбіркової комісії
зі вступу до магістратури

Олександр ГУРА

ПОГОДЖЕНО:

Відповідальний секретар

Відбіркової комісії

Ярослав КРИВИЙ

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ ЗАМІСТЬ ЄФВВ
З ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

при прийомі на навчання для здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти
на основі НРК6, НРК7

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит замість Єдиного фахового вступного випробування (далі – ЄФВВ) – форма оцінювання в Запорізькому національному університеті (далі – ЗНУ), що передбачає визначення рівня підготовленості вступників за предметним тестом з економіки та міжнародної економіки для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Фаховий іспит замість ЄФВВ проходять вступники, які мають право на спеціальні умови участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня магістра (категорії осіб, визначені пунктом 9 розділу V Правил прийому до ЗНУ в 2026 році).

Метою проведення фахового іспиту замість ЄФВВ з економіки та міжнародної економіки є перевірка рівня знань, умінь та інших фахових компетентностей вступника, достатніх для здобуття освітнього ступеня магістра на основі НРК6, НРК7 за спеціальностями та освітніми програмами ЗНУ, визначеними у додатку 8 до Правил прийому.

Фаховий іспит замість ЄФВВ проводиться в формі комп'ютерного тестування із застосуванням технологій дистанційного навчання в системі електронного забезпечення навчання «Moodle» ЗНУ.

Тривалість фахового іспиту замість ЄФВВ становить 60 хвилин.

Фаховий іспит замість ЄФВВ проводиться в очному форматі в ЗНУ з обов'язковою відеофіксацією та подальшим оприлюдненням на офіційному вебсайті Приймальної комісії. Дистанційний формат допускається за рішенням Приймальної комісії для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, військовослужбовців, які проходять службу, та іноземних громадян.

ІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів фахового іспиту замість ЄФВВ здійснюється автоматично системою електронного забезпечення навчання «Moodle» за шкалою від 0 до 200 балів.

Тестове завдання генерується індивідуально для кожного вступника і містить 50 запитань із вибором однієї правильної відповіді. Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали. Неправильна відповідь або її відсутність оцінюється в 0 балів. Максимально можливий результат за іспит становить 200 балів.

Мінімальний пороговий бал, необхідний для допуску до участі в конкурсному відборі, становить 100 балів, що відповідає 25 правильним відповідям. Вступники, які набрали від 0 до 96 балів, отримують результат «незадовільно» та не допускаються до участі в конкурсному відборі на навчання.

Таблиця переведення тестових балів у шкалу 0-200 балів

Тестовий бал	Бал за шкалою 0–200	Тестовий бал	Бал за шкалою 0–200
1	4	26	104
2	8	27	108
3	12	28	112

4	16	29	116
5	20	30	120
6	24	31	124
7	28	32	128
8	32	33	132
9	36	34	136
10	40	35	140
11	44	36	144
12	48	37	148
13	52	38	152
14	56	39	156
15	60	40	160
16	64	41	164
17	68	42	168
18	72	43	172
19	76	44	176
20	80	45	180
21	84	46	184
22	88	47	188
23	92	48	192
24	96	49	196
25	100	50	200

Тестовий бал	Підсумковий бал (0–200)	Рівень навчальних досягнень
45–50	180–200	Високий
35–44	140–176	Достатній
25–34	100–136	Базовий
0–24	0–96	Недостатній

Вступники, які отримали оцінку менше ніж 100 балів, до участі в конкурсному відборі не допускаються.

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Запитання формуються відповідно до [Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21 листопада 2025 року № 1533.](#)

УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

Найменування розділу	Питома вага розділу, %
1. Мікроекономіка	19-21%
2. Макроекономіка	19-21%
3. Економіка підприємства	29-31%
4. Міжнародні економічні відносини	29-31%

Когнітивні рівні охоплення:

Рівень А. «Знання».

Рівень В. «Розуміння».

Рівень С. «Застосування».

Рівень D. «Аналіз» / «Синтез» / «Оцінка».

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
1.	РОЗДІЛ 1. МІКРОЕКОНОМІКА	19-21	
1.1	Основи економіки. Ефективність використання ресурсів	2,5-3,5	
1.1.1	Предмет і функції економічної науки. Рівні економічного аналізу. Визначення: Макроекономіка. Мікроекономіка. Мезоекономіка. Мегаекономіка.	0,8-1,2	А
1.1.2	Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Межа виробничих можливостей (крива трансформації). Альтернативна вартість. Економічна ефективність.	0,8-1,2	С
1.1.3	Методи економічної науки: аналіз, синтез, абстрагування. Граничний аналіз. Економічне моделювання. Нормативна і позитивна економіка.	0,8-1,2	В
1.2	Попит, пропозиція та ринковий механізм	4-6	
1.2.1	Попит і закон попиту. Аналіз змін попиту та величини попиту. Нецінові визначники попиту.	0,8-1,2	С
1.2.2	Суть та види еластичності попиту: цінова, перехресна, за доходом споживача. Економічна інтерпретація значень коефіцієнтів різних видів еластичності попиту. Вплив цінової еластичності попиту на динаміку загальної (сукупної) виручки виробника.	0,8-1,2	D
1.2.3	Пропозиція і закон пропозиції. Аналіз змін пропозиції та величини пропозиції. Нецінові визначники пропозиції. Цінова еластичність пропозиції.	0,8-1,2	С
1.2.4	Ринкова рівновага. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товару. Надлишок виробника і надлишок споживача. Вплив змін попиту й пропозиції на рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку.	0,8-1,2	В

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
1.2.5	Наслідки запровадження максимальних і мінімальних цін. Аналіз впливу непрямих податків, дотацій і субсидій на ринкову рівновагу. Чисті втрати суспільства (deadweight loss).	0,8-1,2	D
1.3	Теорії поведінки споживача	3,5-4,5	
1.3.1.	Корисність та підходи до її вимірювання. Функція корисності. Загальна (сукупна) і гранична корисність. Закон спадної граничної корисності блага.	0,8-1,2	B
1.3.2.	Сутність раціонального вибору споживача. Рівновага споживача. Правило рівноваги споживача за умови споживання набору благ.	0,8-1,2	C
1.3.3.	Криві байдужості (індиферентності) та їх властивості. Гранична норма заміни (заміщення) благ (MRS). Карта кривих байдужості.	0,8-1,2	B
1.3.4.	Бюджетне обмеження та можливості споживача. Рівновага споживача з позицій порядкового (ординалістського) підходу. Реакція споживача на зміну цін товарів і доходу споживача. Модель (крива) «дохід–споживання». Модель (крива) «ціна–споживання».	0,8-1,2	C
1.4	Теорія виробництва і витрат	3,5-4,5	
1.4.1	Суть виробництва. Технологія виробництва. Поняття і параметри виробничої функції. Виробнича функція з одним змінним фактором. Закон спадної граничної продуктивності змінного фактора виробництва. Сукупний (TP), середній (AP) та граничний продукт (MP), їх взаємозв'язки. Стадії виробництва.	0,8-1,2	B
1.4.2	Виробнича функція з двома змінними факторами. Крива виробничої байдужості (ізокванта): поняття і властивості. Гранична норма технологічного заміщення (MRTS). Лінія однакових витрат виробництва (ізокоста). Правило рівноваги виробника.	0,8-1,2	B
1.4.3	Економічний і бухгалтерський підходи до визначення витрат виробництва. Явні і неявні витрати виробництва. Економічний, бухгалтерський і нормальний прибуток.	0,8-1,2	C
1.4.4	Постійні (FC), змінні (VC), сукупні витрати (TC) виробництва. Середні і граничні витрати виробництва у короткостроковому і довгостроковому періодах. Постійний, зростаючий та спадний ефекти масштабу виробництва.	0,8-1,2	C
1.5	Ринкові структури. Досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція, олігополія	3,5-4,5	

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
1.5.1	Сутність ринкової структури. Види ринкових структур: досконала конкуренція, монополістична конкуренція, монополія, олігополія. Порівняльна характеристика ринкових структур.	0,8-1,2	A
1.5.2	Суть, ознаки та умови функціонування ринку досконалої конкуренції. Ефективність ринку досконалої конкуренції. Умови рівноваги фірми – досконалого конкурента у довгостроковому і короткостроковому періодах.	0,8-1,2	C
1.5.3	Характерні ознаки чистої монополії. Природна монополія. Умови рівноваги монополіста у довгостроковому і короткостроковому періодах. Суспільні втрати від діяльності монополіста.	0,8-1,2	B
1.5.4	Характерні ознаки монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція в умовах монополістичної конкуренції. Умови рівноваги виробника у довгостроковому і короткостроковому періодах. Ефективність монополістичної конкуренції. Особливості організації олігопольного ринку. Економічні наслідки олігополії.	0,8-1,2	C
2	РОЗДІЛ 2. МАКРОЕКОНОМІКА	19-21	
2.1	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	4-6	
2.1.1	Основні показники системи національних рахунків та методи їх визначення: Валовий внутрішній продукт (ВВП), Чистий внутрішній продукт (ЧВП), Національний дохід (НД). Методи обчислення ВВП: за витратами, за доходами, виробничий.	0,8-1,2	C
2.1.2	Індекси цін та їх види. Індекс споживчих цін (ІСЦ). Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Інфлювання і дефлювання.	0,8-1,2	C
2.1.3	Кейнсіанські функції споживання і заощадження. Гранична та середня схильність до споживання та до заощадження. Суть та види заощаджень. Особисті заощадження. Заощадження фірм (підприємства). Державні заощадження. Чинники споживання та заощадження.	0,8-1,2	B
2.1.4	Суть та види інвестицій (валові і чисті; реальні і фінансові; короткострокові та довгострокові; прямі і портфельні; венчурні і безризикові).	0,8-1,2	A
2.1.5	Сукупні видатки. Рівноважний рівень ВВП. Підходи до визначення рівноважного ВВП: «Видатки–обсяг виробництва» (Витрати–випуск); «Витікання (вилучення)–ін'єкції». Кейнсіанський хрест. Автономні і похідні	0,8-1,2	C

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
	інвестиції. Мультиплікатор видатків (простий). Інфляційний і рецесійний розриви.		
2.2	Сукупний попит і сукупна пропозиція	2,5-3,5	
2.2.1	Сукупний попит (AD): суть та його компоненти. Крива сукупного попиту. Цінові та нецінові чинники сукупного попиту.	0,8-1,2	B
2.2.2	Сукупна пропозиція (AS). Криві сукупної пропозиції у короткостроковому та довгостроковому періодах. Цінові та нецінові чинники сукупної пропозиції в короткостроковому та довгостроковому періодах.	0,8-1,2	B
2.2.3	Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції в короткостроковому та довгостроковому періодах. Застосування моделі AD-AS. Стагфляція.	0,8-1,2	C
2.3	Макроекономічна нестабільність	3,5-4,5	
2.3.1	Діловий цикл та його фази (спад, дно, піднесення, вершина). Причини економічних коливань.	0,8-1,2	B
2.3.2	Інфляція: суть, причини виникнення, види. Інфляція попиту. Інфляція пропозиції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Рівень та темп інфляції.	0,8-1,2	D
2.3.3	Антиінфляційна політика: суть та види (активна, пасивна).	0,8-1,2	C
2.3.4	Безробіття та його види (структурне, фрикційне, циклічне). Рівень безробіття. Рівень зайнятості. Природна норма безробіття.	0,8-1,2	C
2.4	Грошовий ринок та монетарна політика	2,5-3,5	
2.4.1	Грошовий ринок та його агрегати.	0,8-1,2	A
2.4.2	Попит на гроші. Пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку.	0,8-1,2	B
2.4.3	Монетарна політика: суть, цілі та види (політика «дорогих» і «дешевих» грошей). Інструменти монетарної політики (операції на відкритому ринку, відсоткова ставка, обов'язкова норма резервування).	0,8-1,2	B
2.5	Фіскальна політика: суть, види (дискреційна та недискреційна). Крива Лаффера	0,8-1,2	B
2.6	Економічне зростання: суть та типи (екстенсивний та інтенсивний). Фактори економічного зростання: фактори попиту, ефективності, соціокультурні та інституційні фактори	0,8-1,2	B
2.7	Людські ресурси. Людський розвиток. Складові індексу людського розвитку (ІЛР): освіта, добробут, тривалість життя	0,8-1,2	A

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
2.8	Соціальна економіка та політика	1,5-2,5	
2.8.1	Об'єкти та суб'єкти соціальної політики. Види та інструменти соціальної політики (фінансові та нефінансові).	0,8-1,2	A
2.8.2	Державні соціальні стандарти (прожитковий мінімум, мінімальна заробітна плата, мінімальна пенсія).	0,8-1,2	B
3	РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА	29-31	
3.1	Основи функціонування підприємства	3,5-4,4	
3.1.1	Підприємство як суб'єкт господарювання: сутність та напрями діяльності (маркетингова, управлінська, фінансово- економічна, виробнича, обліково-контрольна, інноваційна).	0,8-1,2	B
3.1.2	Види підприємств (за метою і характером діяльності: комерційні та некомерційні; за формою власності: приватні, колективні, комунальні, державні, змішані; за національною належністю капіталу: національні, з іноземними інвестиціями, іноземні, змішані, за масштабами діяльності: великі, середні та малі) та їх об'єднань (асоціація, кооперація, консорціум, концерн, картель, трест, промислово-фінансові групи, холдинги).	0,8-1,2	B
3.1.3	Середовище господарювання підприємства: внутрішнє (мікросередовище), проміжне (мезосередовище) та зовнішнє (макросередовище).	0,8-1,2	B
3.2	Структура та управління підприємством	3,5-4,4	
3.2.1	Функції (планування, організація, мотивація, контроль) та методи управління підприємством (організаційні, економічні та соціально-психологічні).	0,8-1,2	B
3.2.2	Типи організаційних структур управління підприємствами (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична та дивізійна).	0,8-1,2	B
3.2.3	Поняття виробничої структури та соціальної інфраструктури підприємства.	0,8-1,2	B
3.2.4	Техніко-технологічна база підприємства та суспільні форми організації виробництва (концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування, конверсія і диверсифікація).	0,8-1,2	C
3.3	Планування діяльності підприємства	6-8	
3.3.1	Планування: сутність та різновиди планів підприємства. Стратегічне, тактичне і оперативне планування: сутність та часові межі.	0,8-1,2	B

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
3.3.2	Бізнес-план: визначення та його розділи (резюме; опис продукції (послуг); маркетинг-план, виробничий план; організаційний план; фінансовий план; оцінка ризиків).	1,5-2,5	В
3.3.3	Поняття економіко-математичної моделі та моделювання. Класифікація моделей. Поняття адекватності моделі. Модель «чорної скриньки». Основні етапи побудови економіко-математичної моделі.	1,5-2,5	А
3.3.4	Поняття статистичної залежності між змінними. Суть кореляційного зв'язку. Критерії оцінювання статистичної значущості лінійного зв'язку.	1,5-2,5	В
3.4	Ресурсне забезпечення діяльності підприємства	5-7	
3.4.1	Основний капітал (необоротні матеріальні активи): сутність, видова структура, знос, амортизація, фондоддача (продуктивність основних засобів), фондомісткість (виробнича місткість).	1,5-2,5	С
3.4.2	Оборотний капітал (оборотні активи): сутність, видова структура, коефіцієнт оборотності та тривалість одного обороту.	1,5-2,5	С
3.4.3	Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи: сутність, види та амортизація.	0,8-1,2	В
3.4.4	Інновації: сутність, різновиди та інноваційний процес.	0,8-1,2	В
3.5	Витрати та результати діяльності підприємства	5-7	
3.5.1	Собівартість продукції та кошторис витрат (матеріальні витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати).	0,8-1,2	С
3.5.2	Ціна на продукцію (послуги): сутність та функції (обліково-виміррювальна, розподільча та стимулююча). Різновиди цін (договірні, вільні, регульовані; роздрібні та оптові).	1,5-2,5	С
3.5.3	Дохід та прибуток підприємства (валовий та чистий).	1,5-2,5	В
3.5.4	Ефект та ефективність діяльності підприємства: сутність та відмінності.	0,8-1,2	В
3.6	Персонал підприємства. Економіка праці	3,5-4,5	
3.6.1	Персонал підприємства, категорії персоналу. Планування чисельності персоналу. Мотивація персоналу: сутність та методи (економічні та неекономічні). Ефективність використання персоналу підприємства.	0,8-1,2	В
3.6.2	Сутність заробітної плати як соціально-економічної категорії. Номінальна і реальна заробітна плата. Форми оплати праці.	1,5-2,5	С

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
3.6.3	Соціально-трудові відносини на підприємстві: сутність поняття. Суб'єкти соціально-трудових відносин: держава, роботодавці та наймані працівники.	0,8-1,2	В
4	РОЗДІЛ 4. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ	29-31	
4.1	Міжнародна економічна система	2,5-3,5	
4.1.1	Міжнародна економічна систем: сутність та її елементи. Міжнародний поділ праці.	0,8-1,2	В
4.1.2	Міжнародні економічні відносини: поняття, принципи, середовище та об'єкти. Суб'єкти та види міжнародної економічної діяльності.	0,8-1,2	В
4.1.3	Форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля товарами, міжнародна торгівля послугами, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародні валютно- фінансові та кредитні відносини, міжнародна економічна інтеграція.	0,8-1,2	В
4.2	Міжнародна торгівля товарами та послугами	6-8	
4.2.1	Теорії міжнародної торгівлі (докласичні теорії міжнародної торгівлі, класичні, неокласичні та альтернативні).	0,8-1,2	А
4.2.2	Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами.		
4.2.2.1	Поняття та форми міжнародної торгівлі: традиційна (експорт та імпорт), компенсаційна (зустрічні закупівлі, бартерна торгівля, зворотні закупівлі, промислові компенсаційні угоди), торгівля за кооперацією; торгівля в режимі найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна.	0,8-1,2	В
4.2.2.2	Методи міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони, тендери, ярмарки/виставки).	0,8-1,2	В
4.2.2.3	Показники міжнародної торгівлі: 1) обсягові (експорт, реекспорт, імпорт, реімпорт, зовнішньоторговельний обіг, генеральна торгівля, спеціальна торгівля, індекс фізичного обсягу зовнішньої торгівлі); 2) показники результативності (сальдо торговельного балансу, сальдо балансу послуг, сальдо некомерційних операцій,	0,8-1,2	С

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
	сальдо балансу поточних операцій, індекс «умови торгівлі», експортна квота, імпортерна квота, квота зовнішньоторговельного обігу); 3) структурні (товарна структура, географічна структура, інституційна торгівля, видова структура); 4) динаміки (темпи росту/приросту експорту, темпи росту/приросту імпорту, темпи росту/приросту зовнішньоторговельного обігу).		
4.2.3	Базисні умови постачання: поняття та мета впровадження. Інкотермс® 2020. Особливості ціноутворення на світових ринках. Поняття світових цін. Фактори впливу на формування ціни. Класифікація цін (за напрямком товарних потоків; за умовами розрахунків; за повнотою врахування витрат; за характером реалізації; за мірою фіксації). Джерела інформації про світові ціни.	0,8-1,2	В
4.2.4	Види регулювання міжнародної торгівлі (одностороннє, двостороннє, багатостороннє). Рівні регулювання міжнародної торгівлі. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Світова організація торгівлі (СОТ). Тарифні (мито, митний тариф, тарифна квота) інструменти торговельної політики.	0,8-1,2	С
4.2.5	Поняття та види послуг за Генеральною угодою про торгівлю послугами (ГАТС). Зобов'язання за ГАТС.	0,8-1,2	А
4.3	Міжнародне науково-технічне співробітництво	4-6	
4.3.1	Сутність технологій і міжнародного трансферу технологій. Форми трансферу та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.	0,8-1,2	А
4.3.2	Міжнародне науково-технічне співробітництво: поняття, структура та пріоритетні напрями розвитку.	0,8-1,2	В
4.3.3	Інституційне регулювання світового ринку технологій: Угода з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності СОТ (TRIPS), комітет з передачі технології Конференції ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ/WIPO).	0,8-1,2	В
4.4	Міжнародна трудова міграція. Світовий ринок праці	3,5-4,5	
4.4.1	Світовий ринок праці: сутність та специфіка, функції та сегменти. Географічна та галузева структура світового ринку праці. Поняття та форми зайнятості у світовому ринку праці.	0,8-1,2	А

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
4.4.2	Поняття та причини міжнародної міграції робочої сили. Зовнішня і внутрішня міграція робочої сили. Види міжнародної трудової міграції.	0,8-1,2	В
4.4.3	Міжнародні центри тяжіння робочої сили (Північноамериканський, Західноєвропейський, Латиноамериканський та Кариби, Близького Сходу, Азійський, Африканський регіони). Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили: країни-реципієнти, країни-донори.	0,8-1,2	В
4.4.4	Регулювання міжнародної міграції: напрями, рівні (регіональний, національний, міжнародний), види та методи.	0,8-1,2	В
4.5	Світовий фінансовий ринок. Міжнародний рух капіталу	2,5-3,5	
4.5.1	Поняття та структура світового фінансового ринку: функціональна, інституціональна / інституційна, валютна та географічна.	0,8-1,2	В
4.5.2	Поняття та причини міжнародного руху капіталу. Форми міжнародного руху капіталу: 1) за джерелами походження капіталу (офіційний та приватний); 2) за характером використання капіталу: підприємницький (прямі та портфельні інвестиції), позичковий (кредит, дар) та міжнародна економічна допомога; 3) за строками вкладання (коротко-, середньо- та довгостроковий капітал); 4) за об'єктом руху (в товарній та грошовій формах). Функції міжнародного руху капіталу.	0,8-1,2	В
4.5.3	Прямі та портфельні іноземні інвестиції. Поняття прямих іноземних інвестицій. Суб'єкти та об'єкти прямих іноземних інвестицій. Портфельні іноземні інвестиції: сутність та види (акції, облигації).	0,8-1,2	В
4.5.4	Некорпоративні (контрактні) форми іноземного інвестування: ліцензування, франчайзинг, контракти на управління, підрядне виробництво, проекти «під ключ».		
4.5.5	Інвестиційний клімат країни. Чинники формування інвестиційного клімату. Інвестиційна привабливість країни: поняття та чинники впливу.		

4.6	Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини	4-6	
4.6.1	Валюта: поняття та види. Валютний курс та валютне котирування. Фактори впливу на валютний курс. Режими валютного курсу (фіксований, керований, плаваючий). Валютна система: поняття та елементи. Валютні системи: національна, регіональна (міжнародна), світова. Еволюція світової валютної системи. Європейська валютна система.	0,8-1,2	В
4.6.2	Поняття та види валютних операцій (конверсійні операції, відкриття та ведення валютних рахунків, неторгові операції, операції із залучення та розміщення валютних коштів). Конверсійні операції: поточні (угоди з негайною поставкою), строкові (форвардні, ф'ючерсні, валютні опціони, валютні свопи). Валютне регулювання: ринкове та державне. Валютна політика та її інструменти (валютна інтервенція, валютний демпінг, дисконтна політика, девальвація та ревальвація, валютні обмеження).	0,8-1,2	В
4.6.3	Міжнародний кредит: поняття та форми. Джерела міжнародного кредиту. Види та показники зовнішнього боргу. Управління зовнішнім боргом (оперативне та стратегічне). Реструктуризація зовнішнього боргу (списання, викуп, пролонгація платежів за кредитом, залучення нових кредитів для оплати минулих боргів, сек'юритизація зовнішнього боргу, конверсія зовнішнього боргу).	0,8-1,2	С
4.6.4	Міжнародні розрахунки: поняття та суб'єкти. Форми міжнародних розрахунків: акредитив, інкасо, аванс, платіж на відкритий рахунок, банківський переказ, вексель.	0,8-1,2	В
4.6.5	Платіжний баланс: поняття, структура (рекомендації МВФ, 6-е видання), фактори впливу та методи врівноваження.	0,8-1,2	В
4.7	Міжнародна економічна інтеграція	2,5-3,5	
4.7.1	Міжнародна економічна інтеграція: поняття, передумови. Форми міжнародної регіональної економічної інтеграції: зона преференційної торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, політичний союз.	1,5-2,5	В
4.7.2	Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції. Статичні (створення торгівлі, відхилення торгівлі) та динамічні ефекти (вигоди від спеціалізації, ефекту масштабу; зростання добробуту; поліпшення платіжного та торговельного балансів; розвиток структури торгівлі; залучення інвестицій тощо).	0,8-1,2	В

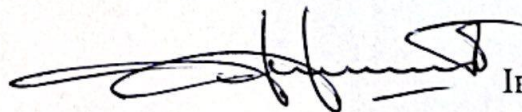
IV. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Андрусь О. І. Мікро- та макроекономіка : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 325 с.

2. Базилінська О. Я. Макроекономіка : навчальний посібник. 2-ге вид., випр. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 442 с.
3. Белей С. І., Бойда С. В., Колосінська М. І. Глобальна економіка : навчальний посібник. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 227 с.
4. Бойда С. В. Мікроекономіка : навчальний посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2021. 176 с.
5. Бріль М. С., Кліменко О. М., Литвиненко А. В. та ін. Макро- та мікроекономіка : навчальний посібник / за заг. ред. М. А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.
6. Галушка З. І., Бойда С. В., Клевчик Л. Л. Мікро- та макроекономіка: теорія і практика : підручник. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича : Рута, 2024. 387 с.
7. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні економічні відносини : підручник. Київ : Кондор, 2017. 432 с.
8. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 672 с.
9. Гукалюк А. Ф., Тепла М. М. Економіка підприємства: термінологічний словник-довідник : навчальний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2021. 124 с.
10. Гуткевич С. О., Шеремет О. О., Хмара М. П. Міжнародні економічні відносини : підручник. Харків : Діса плюс, 2021. 280 с.
11. Дмитрієв І. А., Шевченко І. Ю. Економіка підприємства : навчальний посібник. Харків : ФОП Бровін О. В., 2018. 292 с.
12. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро- та макроекономіки : навчальний посібник / за ред. З. І. Галушки, Г. М. Поченчук. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2022. 368 с.
13. Економіка підприємства : навчальний посібник / Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. Київ : НаУКМА, 2018. 304 с.
14. Економіка підприємства : навчальний посібник / О. І. Лисак, Л. О. Андрєєва, Л. О. Болтянська. Мелітополь : Люкс, 2020. 272 с.
15. Економіка підприємства : навчальний посібник / Л. С. Шевченко, О. С. Марченко, О. А. Гриценко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 212 с.
16. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 767 с.
17. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Л. Л. Ковальської, І. В. Кривов'язюка. Київ : Кондор, 2020. 700 с.
18. Економіка підприємства : підручник / Л. Л. Лазебник, В. В. Гурочкіна, Л. В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.

19. Задоя А. О., Петруня Ю. Є. Макроекономіка : навчальний посібник. 5-те вид., допов. і доопрац. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 256 с.
20. Захарченко В. І., Меркулов М. М., Ширяєва Л. В. Економіка підприємства. Практикум : збірник задач і виробничих ситуацій. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 144 с.
21. Каменева Н. М., Косич М. В., Александрова О. Ю., Мозгова О. Т. Мікроекономіка : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 306 с.
22. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 85 с.
23. Ковбатюк М. В., Шевчук В. О., Стрілок І. І. Макроекономіка : навчальний посібник. Київ : 7БЦ, 2022. 232 с.
24. Ковбатюк М. В., Шевчук В. О. Мікроекономіка : навчальний посібник. Київ : 7БЦ, 2023. 224 с.
25. Козакова О. М., Забарна Е. М. Макроекономіка : підручник. Херсон : Олді-плюс, 2018. 428 с.
26. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька та ін. ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с.
27. Кушнір Н. О., Заяць О. І. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.
28. Макаренко М. І., Семененко Т. О., Петрушенко Ю. М. Макроекономіка : підручник. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.
29. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І : навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.
30. Міжнародна економіка : навчальний посібник / за ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 244 с.

Голова фахової
атестаційної комісії

Іван КЛОПОВ